

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 14 kwietnia 2011 r.*

W sprawie C-331/09

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 88 ust. 2 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 17 sierpnia 2009 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez K. Grossa oraz A. Stobiecką-Kuik, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentowanej przez M. Krasnodębską-Tomkiel, działającą w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

* Język postępowania: polski.

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano, prezes izby, M. Ilešić, E. Levits, M. Safjan i M. Berger
(sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,
sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając procedurę pisemną,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy
bez opinii,

wyduje następujący

Wyrok

- ¹ Komisja Wspólnot Europejskich wnosi w swej skardze do Trybunału o stwierdzenie, że Rzeczpospolita Polska naruszyła przepisy art. 249 akapit czwarty WE, jak również art. 3, 4 i 5 decyzji Komisji 2008/344/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 23/2006 (ex NN 35/06) udzielonej przez Polskę na rzecz producenta stali – grupy Technologie Buczek (Dz.U. 2008, L 116, s. 26), nie wykonując zobowiązań ciążących na niej na mocy tejże decyzji.

Ramy prawne

- 2 Motyw trzynasty rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88] traktatu WE (Dz.U. L 83, s. 1) ma następujące brzmienie:

„W przypadkach pomocy przyznanej niezgodnie z prawem, która nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem, skuteczna konkurencja powinna zostać przywrócona; w tym celu konieczne jest, by pomoc ta, włączając odsetki, została bezzwłocznie odzyskana; właściwe jest, by windykacja takiej pomocy została przeprowadzona [by odzyskanie takiej pomocy zostało przeprowadzone] zgodnie z procedurami prawa krajowego; zastosowanie tych procedur nie powinno, przez uniemożliwienie bezzwłocznego i efektywnego wykonania decyzji Komisji, utrudniać przywrócenia skutecznej konkurencji; dla osiągnięcia tego celu państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie konieczne środki zapewniające skuteczność decyzji Komisji”.

- 3 Artykuł 14 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999 stanowi:

„Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wydanego zgodnie z art. [242] traktatu windykacja zostaje przeprowadzona [odzyskanie zostaje przeprowadzone] bezzwłocznie i zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym zainteresowanego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidują one bezzwłoczne i skuteczne wykonanie decyzji Komisji. W tym celu oraz w wypadku postępowania przed sądami krajowymi zainteresowane państwa członkowskie podejmują wszelkie konieczne kroki, jakie dostępne są w ich odpowiednich systemach prawnych, włącznie ze środkami tymczasowymi, bez uszczerbku dla prawa wspólnotowego”.

- 4 Zgodnie z art. 23 ust. 1 omawianego rozporządzenia:

„Jeżeli zainteresowane państwo członkowskie nie zastosuje się do decyzji warunkowej lub negatywnej, w szczególności w przypadkach określonych w art. 14, Komisja może przekazać sprawę bezpośrednio Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich zgodnie z art. [88] ust. 2 traktatu”.

Okoliczności powstania sporu

- 5 W art. 1 decyzji 2008/344, która została doręczona Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 października 2007 r., Komisja stwierdziła, że środki przeznaczone przez Rzeczypospolitą Polskę na rzecz grupy Technologie Buczek (zwanej dalej „GTB”) stanowią pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem (zwaną dalej „rozpatrywaną pomocą”).
- 6 W okresie zaistnienia okoliczności faktycznych leżących u podstaw niniejszego sporu GTB prowadziła działalność w sektorze produkcji stali jako producent rur, a w jej skład wchodziła spółka Technologie Buczek S.A. (zwana dalej „TB”), która posiadała kilka spółek zależnych, spośród których dwie również były – zdaniem Komisji – beneficjentami rozpatrywanej pomocy, mianowicie Buczek Automotive sp. z o.o. (zwana dalej „BA”) i Huta Buczek sp. z o.o. (zwana dalej „HB”).
- 7 Rozpatrywana pomoc na rzecz GTB polegała na zaniechaniu egzekucji wierzytelności publicznoprawnych przysługujących kilku wierzycielom publicznym, w szczególności Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, gminie Sosnowiec, w której znajdowała się siedziba GTB, oraz Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

- 8 Pięć pierwszych artykułów sentencji decyzji 2008/344 ma następujące brzmienie:

„Artykuł 1

Pomoc państwa w wysokości 20 761 643 PLN, przyznana bezprawnie przez Polskę na rzecz [GTB], narusza postanowienia art. 88 ust. 3 [WE] i jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Pomoc państwa w wysokości 1 369 186 PLN, przyznana przez Polskę na rzecz [GTB] w latach 1997–2003, nie została wykorzystana zgodnie z warunkami określonymi w protokole nr 8 do traktatu o przystąpieniu i dlatego jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku.

Artykuł 3

1. Polska uzyskuje zwrot środków pomocy, o których mowa w art. 1, bezprawnie przyznanych [GTB], w szczególności od spółek zależnych [HB] oraz [BA], proporcjonalnie do faktycznie otrzymanej przez nie pomocy. W związku z tym Polska uzyskuje zwrot 13 578 115 PLN od [HB] oraz 7 183 528 PLN od [BA].

2. Polska uzyskuje od [TB] zwrot niewłaściwie wykorzystanej pomocy, o której mowa w art. 2, udzielonej [GTB].

3. Kwota, która ma zostać zwrócona, obejmuje odsetki naliczone za okres od daty przekazania tej kwoty do dyspozycji beneficjenta do daty jej zwrotu.

4. Odsetki są obliczane w oparciu o złożoną stopę procentową zgodnie z rozdziałem V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88 WE] [...].

Artykuł 4

1. Zwrot pomocy, o którym mowa w art. 1 i art. 2, następuje bezzwłocznie i skutecznie.

2. Polska stosuje się do niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty podania jej do wiadomości.

Artykuł 5

1. W terminie dwóch miesięcy od podania niniejszej decyzji do wiadomości Polska przedstawia Komisji następujące informacje:

- a) łączną kwotę (podstawę i odsetki), której zwrot należy uzyskać od beneficjenta;
- b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
- c) dokumenty będące dowodem na to, że zażądano od beneficjenta zwrotu pomocy.

2. Polska na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji, aż do momentu całkowitego zwrotu pomocy, o którym mowa w art. 1 i 2. Na wniosek Komisji Polska przedstawia bezzwłocznie informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Polska dostarcza również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już zwróconych przez beneficjenta”.

- 9 W momencie wydania decyzji 2008/344 w stosunku do TB prowadzone było postępowanie upadłościowe, a jej upadłość została ogłoszona w dniu 16 sierpnia 2006 r. Upadłość BA ogłoszono natomiast w dniu 25 czerwca 2008 r., a upadłość HB – w dniu 29 kwietnia 2009 r., czyli po upływie terminu przewidzianego w art. 4 rzeczowej decyzji.

- 10 W dniu 8 stycznia 2008 r. TB, BA i HB wniosły do Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich skargi o stwierdzenie nieważności decyzji 2008/344 (sprawy zarejestrowane, odpowiednio, jako T-465/07, T-1/08 i T-440/07). Równolegle do wniesionych przez nie skarg HB i BA zwróciły się do prezesa Sądu z wnioskiem o zawieszenie wykonania wspomnianej decyzji. W dniu 13 lutego 2008 r. prezes Sądu postanowił zawiesić wykonanie tejże decyzji do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie środków tymczasowych. Dwoma postanowieniami z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie T-1/08 R Buczek Automotive przeciwko Komisji i w sprawie T-440/07 R Huta Buczek przeciwko Komisji prezes Sądu oddalił wnioski o zastosowanie środków tymczasowych złożone odpowiednio przez BA i HB.
- 11 W dniu 18 marca 2008 r. Rzeczpospolita Polska wystąpiła o dopuszczenie jej do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania HB i BA oraz wniosła o stwierdzenie przez Sąd nieważności decyzji 2008/344.
- 12 Jeśli chodzi o przedsięwzięte przez władze polskie środki służące wykonaniu wspomnianej decyzji, w piśmie z dnia 25 stycznia 2008 r. Rzeczpospolita Polska wskazała Komisji kilka podmiotów, które powinny odzyskać rozpatrywaną pomoc od jej beneficjentów, przy czym nie sprecyzowała, jakie kwoty tej pomocy mogłyby zostać odzyskane od HB i BA. Powołując się na trudności związane z okolicznością, że owa pomoc została udzielona beneficjentom przed przystąpieniem tego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej, Rzeczpospolita Polska wskazała w szczególności na potrzebę wyznaczenia dodatkowego terminu na odzyskanie rozpatrywanej pomocy z uwagi na konieczność znalezienia i ewentualnie odtworzenia istotnych dokumentów. Poza tym władze polskie zwróciły się w tym piśmie z pytaniem, czy zgodnie z decyzją 2008/344 możliwe było odzyskanie większej części owej pomocy od TB w toku postępowania upadłościowego i zażądanie od HB i BA zwrotu jedynie pozostałej kwoty.
- 13 W swej odpowiedzi z dnia 13 lutego 2008 r. na wspomniane pismo Komisja sprzeciwiła się temu sposobowi odzyskania rozpatrywanej pomocy, oceniając, że był on niezgodny z decyzją 2008/344.

- 14 Pismem z dnia 22 lutego 2008 r. władze polskie ponownie wskazały na poważne trudności natury prawnej i praktycznej w odzyskaniu rozpatrywanej pomocy i wniosły o przedłużenie do dnia 30 czerwca 2008 r. terminu wykonania rzeczony decyzji.
- 15 W piśmie z dnia 7 marca 2008 r. władze polskie przywołały w tym względzie trudności techniczne związane z odnalezieniem oryginalnych dokumentów, które były podstawą przyznania rozpatrywanej pomocy. W odniesieniu do kwestii prawnych wskazały na ryzyko „dwukrotnego zwrotu” tejże pomocy przez TB i jej spółki zależne. Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej takie ryzyko wynika z braku podstawy prawnej pozwalającej podmiotom publicznoprawnym na zrzeczenie się wierzytelności przysługujących im wobec TB, której syndyk jest zobowiązany do zwrotu długów, w tym kwot, jakie powinny zostać odzyskane od spółek zależnych TB będących w rzeczywistości beneficjentami rozpatrywanej pomocy. Co więcej, w razie zwrotu wspomnianych długów nie istnieje już na gruncie polskiego prawa upadłościowego podstawa prawna pozwalająca TB na dochodzenie od jej spółek zależnych zwrotu kwot zapłaconych przez samą TB.
- 16 W odpowiedzi z dnia 4 kwietnia 2008 r. Komisja wyraziła żal, że władze polskie nie zaproponowały żadnego rozwiązania problemu „dwukrotnego zwrotu” i zasugerowała tymczasowe stosowanie decyzji 2008/344 poprzez otwarcie zablokowanego konta bankowego, na które faktyczni beneficjenci rozpatrywanej pomocy wpłaciliby kwoty wskazane w omawianej decyzji wraz z naliczonymi odsetkami, przy czym uzależniła tę możliwość od warunku, że władze polskie zapewnią, iż syndyk TB wystąpi przeciwko HB z roszczeniem regresowym.
- 17 Pismem z dnia 13 czerwca 2008 r. władze polskie poinformowały Komisję, że w kwietniu 2008 r. syndyk masy upadłościowej TB dokonał podziału niektórych aktywów, przy czym łączna kwota odzyskana do tego momentu od wspomnianej spółki sięgała 13 mln PLN, i podkreśliły po raz kolejny, że obowiązek zwrotu pomocy, z której TB

skorzystała, wynika z polskiego prawa upadłościowego. Co więcej, Komisja została poinformowana o dodatkowych kwotach, jakie niektórzy wierzyciele publicznoprawni powinni odzyskać od HB i BA.

- 18 W swym piśmie z dnia 18 lipca 2008 r. Komisja zażądała przekazania jej szczegółowego raportu o stanie faktycznego odzyskania rozpatrywanej pomocy, zadając szereg drobiazgowych pytań dotyczących kwot dochodzonych przez różnych wierzycieli. Jeśli chodzi o kwestię „dwukrotnego zwrotu”, Komisja położyła nacisk na fakt, iż bez względu na to, jakie rozwiązanie władze polskie zdecydowałyby się zastosować, nie powinno ono naruszać zobowiązań jasno określonych w decyzji 2008/344, i ostrzegła Rzeczpospolitą Polską, że jeśli nie wykona wspomnianej decyzji, Komisja będzie mogła wszcząć postępowanie na podstawie art. 88 ust. 2 WE.
- 19 Pismem z dnia 5 września 2008 r. władze polskie poinformowały Komisję, że postępowanie upadłościowe wobec TB zostało zawieszone wskutek wniesienia skargi na plan podziału. Co się tyczy spółek zależnych TB, tylko jeden podmiot wniósł na nie skargę do sądu, przy czym w tym wypadku wniosek o wydanie tytułu wykonawczego nie spełniał wymogów formalnych, tak że wydanie orzeczenia było niemożliwe. Ponadto Rzeczpospolita Polska zwróciła się we wspomnianym piśmie o zorganizowanie bezpośredniego spotkania między jej przedstawicielami a przedstawicielami Komisji.
- 20 W odpowiedzi z dnia 29 października 2008 r. Komisja ponownie przypomniała Rzeczypospolitej Polskiej o możliwości wszczęcia postępowania na podstawie art. 88 ust. 2 WE. Zadając kolejne pytania, Komisja uzależniła odbycie spotkania z przedstawicielami wspomnianego państwa członkowskiego od wcześniejszego przedstawienia przez to państwo propozycji rozwiązania problemu „dwukrotnego zwrotu”.

- 21 W piśmie z dnia 22 grudnia 2008 r. władze polskie poinformowały Komisję, że kwota pomocy podlegającej odzyskaniu od TB okazała się wyższa od kwoty podanej do wiadomości Komisji podczas sporządzania decyzji 2008/344 i że zamierzały odzyskać tę wyższą kwotę. Ponadto poinformowały wspomnianą instytucję, że polski sąd wydał orzeczenie w sprawie upadłości BA. Władze polskie zapowiedziały, po pierwsze, zorganizowanie spotkania z różnymi podmiotami przyznającymi pomoc, aby omówić kwestię „dwukrotnego zwrotu”, a po drugie, przekazanie w tym względzie dodatkowych informacji. Załączywszy kopię zgłoszeń wierzytelności dokonanych przez wszystkich wierzycieli w stosunku do masy upadłości TB, władze polskie zapowiedziały przekazanie propozycji w styczniu 2009 r.
- 22 W piśmie z dnia 30 stycznia 2009 r. polskie władze zaproponowały spłatę zobowiązań publicznoprawnych TB istniejących w dniu 31 grudnia 2004 r. wraz z odsetkami liczonymi do dnia 15 sierpnia 2006 r., to jest do dnia poprzedzającego ogłoszenie upadłości TB, która to spłata została by dokonana z aktywów tej spółki w upadłości według krajowych przepisów dotyczących opóźnienia spłaty zobowiązań publicznoprawnych. Natomiast ani HB, ani BA nie byłyby odpowiedzialne za spłatę wspomnianych powyżej zobowiązań, lecz zwróciłyby korzyść ekonomiczną uzyskaną dzięki nieegzekwowaniu długów, zwaną inaczej „ekwiwalentem pomocy”, odpowiadającą różnicy między odsetkami faktycznie zapłaconymi przez te spółki a odsetkami, które musiałyby one uiścić na warunkach rynkowych, zważywszy w szczególności na ich trudną sytuację. Poza samym „ekwiwalentem pomocy” HB i BA zapłaciłyby odsetki związane z tym ekwiwalentem, naliczone w wypadku BA za okres od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 24 czerwca 2008 r., który jest dniem poprzedzającym ogłoszenie jej upadłości, a w wypadku HB – aż do dnia zapłaty.
- 23 Zdaniem władz polskich owa propozycja przewidywała zatem odzyskanie kwoty 22 130 829 PLN, wraz z odsetkami za opóźnienie, przy czym 13 491 124,77 PLN już zwrócono, tak że do odzyskania pozostawała jeszcze kwota 7 789 272,01 PLN, co – z uwagi na kwoty należne od HB i BA – przewyższało kwoty podlegające odzyskaniu, wskazane w decyzji 2008/344.

- ²⁴ Komisja zakwestionowała te obliczenia i stwierdziła, że jej zdaniem łączna kwota podlegająca odzyskaniu od TB wynosiła 14 570 608,06 PLN. Co się tyczy pozostałych dwóch spółek, kwota 180 678,22 PLN podlegała odzyskaniu od HB i BA, z czego 118 163,55 PLN od HB i 62 514,67 PLN od BA, przy czym do wszystkich tych kwot należało doliczyć odsetki.
- ²⁵ W związku z tym w piśmie z dnia 27 lutego 2009 r. służby Komisji ponownie przypomniały Rzeczypospolitej Polskiej, że owe środki były sprzeczne z postanowieniami decyzji 2008/344, ponieważ główny ciężar zwrotu rozpatrywanej pomocy w dalszym ciągu spoczywałby na TB, a nie – jak przewidziano w omawianej decyzji – na HB i BA. W tymże piśmie Komisja podkreśliła też, że odrzuciła już możliwość częściowego odzyskania od TB pomocy, jaka podlegała odzyskaniu od HB i BA, tak że zapowiedziała podjęcie kroków zmierzających do wszczęcia postępowania na podstawie art. 88 ust. 2 WE.
- ²⁶ W dniu 26 października 2009 r. władze polskie przekazały Komisji pismo, w którym poinformowały ją o wszczęciu postępowania upadłościowego w stosunku do HB oraz o dokonanych przez wszystkich wierzycieli, zgodnie z decyzją 2008/344, zgłoszeniach wierzytelności w celu umożliwienia im zaspokojenia roszczeń w ramach postępowań upadłościowych dotyczących HB oraz BA.
- ²⁷ Po tej wymianie korespondencji oraz różnych innych upomnieniach Komisja uznała, iż Rzeczpospolita Polska w dalszym ciągu nie przystąpiła do prawidłowego wykonania decyzji 2008/344, w związku z czym postanowiła wnieść niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

Argumentacja stron

- ²⁸ Komisja opiera swą skargę na okoliczności, że decyzja 2008/344, która przewiduje, iż odzyskanie rozpatrywanej pomocy nastąpi w terminie czterech miesięcy od daty podania tej decyzji do wiadomości, nie została wykonana bezzwłocznie i skutecznie zgodnie z jej art. 3 i 4. Komisja podnosi w tym względzie, że po ponad dwudziestu jeden miesiącach od dnia otrzymania rzeczony decyzji przez Rzeczpospolitą Polską HB i BA nie zwróciły żadnej pomocy i że Komisja nie została poinformowana w żadnym razie, stosownie do art. 5 tejże decyzji, o środkach przedsięwziętych przez to państwo członkowskie. Pomocniczo Komisja przywołuje fakt, iż TB zwróciła jedynie część łącznej kwoty podlegającej spłacie przez GTB. Wreszcie podnosi, że Rzeczpospolita Polska nie powołała się na nadzwyczajne okoliczności, które mogły uniemożliwić jej prawidłowe wykonanie rzeczony decyzji.
- ²⁹ Jeśli chodzi o fakt, że decyzja 2008/344 nie została wykonana bezzwłocznie i skutecznie, Komisja podkreśla, iż po ponad dwudziestu jeden miesiącach od dnia otrzymania decyzji 2008/344 przez Rzeczpospolitą Polską pomoc przyznana BA i HB nie została jeszcze odzyskana, tak że ta ostatnia spółka w dalszym ciągu czerpie korzyść wynikającą z przyznania tej pomocy. Aby Komisja mogła uznać, że korzyść przyznana BA została zniesiona, pomoc państwa podlegająca zwrotowi przez BA winna zostać zgłoszona w ramach postępowania upadłościowego dotyczącego owej spółki, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem oraz pkt 64 komunikatu Komisji z dnia 15 listopada 2007 r. zatytułowanego „Zapewnienie skutecznego wykonania decyzji Komisji nakazujących państwom członkowskim odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym rynkiem” (Dz.U. C 272, s. 4, zwanego dalej „komunikatem z 2007 r.”), co – stosownie do informacji, jakimi Komisja dysponuje – nie miało miejsca.

30 Poza tym Komisja twierdzi, że wydaje się, iż pewne kwoty pozostają nieokreślone, chociaż kwoty podlegające odzyskaniu od wszystkich beneficjentów zostały jasno wskazane w decyzji 2008/344, a ich wysokość została ustalona na podstawie informacji przekazanych przez same władze polskie. Tylko w jednym wypadku Komisja otrzymała informację o pewnej próbie bezpośredniego odzyskania pomocy przez wierzycieli od HB i BA, w związku z czym uznała, że obowiązek odzyskania od HB i BA kwot określonych w rzeczonej decyzji nie został wypełniony. Ponadto służby Komisji otrzymały sprzeczne informacje co do kwoty wierzytelności, jakie mogły zostać zgłoszone w ramach postępowania upadłościowego TB.

31 Komisja przypomina wreszcie, że skoro wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 akapit drugi WE nie ma skutku zawieszającego w stosunku do obowiązku wykonania decyzji 2008/344, a zatem w stosunku do obowiązku odzyskania pomocy uznanej za przyznaną bezprawnie i niezgodną ze wspólnym rynkiem, owa decyzja winna zostać wykonana bez względu na wniesienie wspomnianej skargi, gdy Sąd nie postanowił, na podstawie art. 242 WE, zawiesić wykonania decyzji nakazującej odzyskanie rozpatrywanej pomocy.

32 Jeśli chodzi o skuteczne wykonanie decyzji 2008/344, Komisja, powołując się w szczególności na wyroki: z dnia 9 marca 1978 r. w sprawie 106/77 Simmenthal, Rec. s. 629, pkt 17, 18, 21–24; a także z dnia 18 lipca 2007 r. w sprawie C-119/05 Lucchini, Zb.Orz. s. I-6199, pkt 60–62, podnosi, że to przepisy polskiego prawa upadłościowego spowodowały znaczne opóźnienie w odzyskaniu rozpatrywanej pomocy, a zatem uniemożliwiły bezzwłoczne wykonanie tej decyzji. Wprawdzie władze polskie podniosły kwestię „dwukrotnego zwrotu” w korespondencji z Komisją na wczesnym etapie postępowania, jednak nie zaproponowały rozwiązania tego problemu, które zapewniłoby skuteczne wykonanie rzeczonej decyzji. Propozycje przedłożone przez owe władze miałyby ten skutek, że ciężar zwrotu spoczywałby głównie na TB, a nie

na HB i BA, co byłoby sprzeczne z postanowieniami decyzji 2008/344 dotyczącymi podmiotu, który powinien ponieść ekonomiczny ciężar odzyskania rozpatrywanej pomocy, i nie prowadziłyby do przywrócenia warunków konkurencji.

³³ Dodatkowo Komisja podnosi, że władze polskie nie przystąpiły też do tymczasowego wykonania decyzji poprzez umożliwienie beneficjentom pomocy wpłacenia odpowiednich kwot na zablokowane konto bankowe, jak Komisja wcześniej zaproponowała. W związku z tym, nawet jeśli Rzeczpospolita Polska napotkała trudności w wykonywaniu decyzji 2008/344, nie wywiązała się jednak z obowiązku zaproponowania rozsądnych alternatywnych rozwiązań, nie zastosowała się do sugestii tymczasowego wykonania tej decyzji i nie uznała faktu, iż Komisja wyraźnie odrzuciła możliwość odzyskania od TB kwot rozpatrywanej pomocy, które powinny zostać zwrócone przez jej spółki zależne.

³⁴ Co się tyczy zarzutu opartego na braku nadzwyczajnych okoliczności, które uniemożliwiły Rzeczypospolitej Polskiej prawidłowe wykonanie decyzji 2008/344, Komisja przypomina, że aby uzasadnić niewykonanie decyzji nakazującej zwrot pomocy, dane państwo członkowskie może jedynie podnieść argumenty wskazujące na całkowitą niemożność wykonania tejże decyzji. Gdy państwo członkowskie napotyka nieprzewidziane i nieprzewidywalne trudności podczas wykonania takiej decyzji lub uświadamia sobie skutki, których Komisja nie przewidziała, jest ono zobowiązane, zgodnie z pkt 28 komunikatu z 2007 r., poddać owe problemy pod rozagę tej instytucji, proponując wprowadzenie stosownych zmian do danej decyzji. W takim wypadku Komisja i państwo członkowskie winny – zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, która leży u podstaw w szczególności art. 10 WE – współpracować w dobrej wierze, aby przezwyciężyć owe trudności, przestrzegając w pełni postanowień traktatu WE, a zwłaszcza tych, które dotyczą pomocy państwa.

35 Odwołując się, po pierwsze, do utrwalonego orzecznictwa Trybunału, a po drugie, do pkt 29 komunikatu z 2007 r., Komisja podnosi, że wprawdzie władze polskie napotkały trudności natury technicznej i prawnej, jednak nie powołały się na „całkowitą niemożność” wykonania decyzji 2008/344. Kryterium całkowitej niemożności nie jest spełnione, gdy państwo członkowskie wskazuje na okoliczności prawne, polityczne lub praktyczne uniemożliwiające mu wykonanie danej decyzji, a przy tym nie podjęło próby odzyskania pomocy ani nie przedstawiło Komisji rozsądnych rozwiązań zastępczych, aby wykonać ową decyzję, które to rozwiązania pozwoliłyby na przezwyciężenie trudności. W niniejszej sprawie władze polskie nie zaproponowały żadnego zadowalającego rozwiązania problemu „dwukrotnego zwrotu”.

36 Rzeczpospolita Polska podnosi przede wszystkim, że w chwili sporządzania odpowiedzi na skargę wszyscy dłużnicy rozpatrywanej pomocy, mianowicie TB, HB i BA, byli objęci postępowaniem upadłościowym oraz że wszyscy wierzyciele mający wierzytelności wynikające z pomocy państwa określonej w decyzji 2008/344 dokonali zgłoszeń swych wierzytelności do zaspokojenia w ramach tych różnych postępowań. Wymienione państwo członkowskie utrzymuje, że przekazało Komisji wszelkie niezbędne informacje związane ze wspomnianymi postępowaniami upadłościowymi, tak że uzasadnione jest twierdzenie, iż rzeczona decyzja została już w całości wykonana zgodnie z jej treścią.

37 Rzeczpospolita Polska twierdzi, że na powyższy wniosek nie ma żadnego wpływu fakt, iż nie odzyskano całej kwoty wskazanej w decyzji 2008/344, zważywszy, że wszystkie wierzytelności zostały zgłoszone do mas upadłości wszystkich dłużników wymienionych przez Komisję i objętych postępowaniem upadłościowym, a dalszy zwrot rozpatrywanej pomocy powinien nastąpić zgodnie z prawem krajowym w ramach prowadzonych postępowań upadłościowych. Powyższy argument znajduje oparcie w treści art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999, stosownie do którego odzyskanie pomocy zostaje przeprowadzone zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym danego państwa członkowskiego.

- 38 Nawet jeśli, jak wskazują ponadto władze polskie, dokonane dotychczas wpłaty nie były uznawane za zwrot rozpatrywanej pomocy, to nie powinno to mieć wpływu na wniosek, że decyzja 2008/344 została wykonana z uwagi na zgłoszenia wierzytelności dokonane w ramach różnych prowadzonych postępowań upadłościowych, przy czym ów wniosek znajduje potwierdzenie w pkt 64 komunikatu z 2007 r.
- 39 Rzeczpospolita Polska kwestionuje też stanowisko Komisji dotyczące „dwukrotnego zwrotu”, podkreślając, iż nie wskazywała, że problemy związane z wykonaniem decyzji 2008/344 uniemożliwiają odzyskanie rozpatrywanej pomocy, ale że mają ten skutek, iż owa pomoc zostanie zwrócona dwukrotnie, czego konsekwencją mogłoby być wszczęcie postępowania upadłościowego w stosunku do przedsiębiorstw, które zapłaciły cenę rynkową za nabywane aktywa, a zatem nie odniosły żadnej korzyści z tytułu pomocy państwa przyznanej TB. Kwestia ta jest przedmiotem sporu zawisłego przed Sądem, w ramach którego Rzeczpospolita Polska szczegółowo uzasadniła, dlaczego jej zdaniem Komisja popełniła błąd, rozszerzając odpowiedzialność za zwrot pomocy na osoby trzecie, to znaczy na HB i BA.
- 40 Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej propozycja przedłożona Komisji w dniu 25 stycznia 2008 r. miała na celu uniknięcie sytuacji, w której z jednej strony syndyk masy upadłości TB, mając środki wystarczające na zaspokojenie wszystkich zgłoszonych wierzytelności, nie mógłby odmówić spłaty wierzytelności zgłoszonych mu w postępowaniu upadłościowym dotyczącym tej spółki, podczas gdy z drugiej strony owa spłata pozostałaby bez wpływu na obowiązek odzyskania tych samych kwot od HB i BA. Wspomniane państwo członkowskie opiera się w tym względzie na ww. postanowieniu w sprawie Huta Buczek przeciwko Komisji, które potwierdza jego zdaniem przede wszystkim dopuszczalność, w świetle prawa Unii, wykonania decyzji 2008/344 zgodnie z rzeczoną propozycją władz polskich.

- 41 Ponadto Rzeczpospolita Polska uważa, że zarzut Komisji dotyczący niewykonania decyzji 2008/344 w terminie przewidzianym w jej art. 4 ust. 2 jest bezzasadny, ponieważ Komisja nie wyznaczyła ostatecznego terminu na wykonanie tej decyzji. Nie można bowiem uznać, że termin czterech miesięcy liczony od dnia wydania rzeczzonej decyzji stanowi ostateczny termin na jej wykonanie. Wspomniany termin czterech miesięcy, wymieniony w pkt 42 komunikatu z 2007 r., niewątpliwie wskazuje na potrzebę jak najszybszego wykonania takiej decyzji Komisji, lecz nie powinien być wiążący. Biorąc pod uwagę szczególne okoliczności niniejszej sprawy, Komisja winna była wyznaczyć inny termin, który mógłby zostać uznany za wiążący, czego jednak nie uczyniła.
- 42 Odpowiadając na powyższe argumenty, Komisja podtrzymuje w swej replice całą argumentację zaprezentowaną w skardze. Podnosi ponadto, że każdy dokument przekazany Trybunałowi lub Komisji po wniesieniu skargi, mianowicie po dniu 17 sierpnia 2009 r., powinien w każdym razie zostać uznany za niewłaściwy do dokonania oceny niewykonania zobowiązań ciążących na Rzeczypospolitej Polskiej.
- 43 Poza tym Komisja kwestionuje podniesiony przez Rzeczpospolitą Polską argument, że nie wyznaczyła ostatecznego terminu na wykonanie decyzji 2008/344. Opierając się na pkt 53 wyroku z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawach połączonych od C-485/03 do C-490/03 Komisja przeciwko Hiszpanii, Zb.Orz. s. I-11887, utrzymuje, że terminy wynikają wyraźnie z tej decyzji i że były właściwe do oceny uchybienia.
- 44 Komisja uważa ponadto, iż Rzeczpospolita Polska nawiązuje do informacji przekazanych po wniesieniu skargi i zdarzeń mających miejsce po owym wniesieniu, które to informacje i zdarzenia dowodzą poza tym wyłącznie tego, że wiarygodności zostały zgłoszone do masy upadłości TB, a nie tego, że je odzyskano.

- 45 Wreszcie instytucja ta podnosi, że zgodnie z utrwaloną praktyką opartą na pkt 66 i 67 komunikatu z 2007 r. w razie odzyskania pomocy od beneficjenta w stanie upadłości władze krajowe odpowiedzialne za wykonanie decyzji o odzyskaniu powinny złożyć odwołanie od wszelkich decyzji wydanych przez zarządcę masy upadłości lub sąd prowadzący postępowanie upadłościowe, pozwalających niewypłacalnemu beneficjentowi na dalsze prowadzenie działalności po upływie terminu wyznaczonego w decyzji nakazującej to odzyskanie. W takiej sytuacji sądy krajowe powinny wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia bezzwłocznego i skutecznego wykonania danej decyzji. Komisja uważa więc, że owe sądy nie powinny zezwolić niewypłacalnym beneficjentom na dalsze prowadzenie działalności w wypadku braku pełnego zwrotu rozpatrywanej pomocy. Ponadto jeżeli zgromadzeniu wierzycieli zostaje przedłożony plan dotyczący dalszego prowadzenia działalności przez beneficjenta, wspomniane władze mogą zatwierdzić ów plan tylko wówczas, gdy gwarantuje on zwrot całej pomocy przed upływem terminu wskazanego w decyzji nakazującej odzyskanie.
- 46 Rzeczpospolita Polska podtrzymuje zasadniczo w swej duplice argumentację zmierzającą do oddalenia skargi Komisji w całości.
- 47 Ponadto wspomniane państwo członkowskie potwierdza, że przekazało Komisji wszelkie niezbędne informacje w swej odpowiedzi na skargę. Ponieważ Komisja nie podniosła w replice, że niektóre informacje, w tym ogłoszenie upadłości HB, dotyczyły nowych okoliczności lub faktów, które nie były wcześniej znane, twierdzenie Komisji, że przekazane informacje nie są istotne dla niniejszej sprawy z uwagi na ich przekazanie po dniu wniesienia skargi, jest bezzasadne, jako że wspomniane informacje były w owym dniu znane Komisji.
- 48 Poza tym Rzeczpospolita Polska podnosi, że data 17 sierpnia 2009 r. wskazana przez Komisję jako dzień, w którym upłynął termin wyznaczony temu państwu na

wykonanie decyzji 2008/344, zupełnie pomija szczególne okoliczności związane z wykonaniem omawianej decyzji, zaś powyższa data winna raczej zostać uznana za dzień, w którym Komisja zakończyła sporządzanie skargi.

Ocena Trybunału

W przedmiocie naruszenia art. 3 i 4 decyzji 2008/344

⁴⁹ Rzeczpospolita Polska uważa, że Komisja nie wyznaczyła ostatecznego terminu na wykonanie decyzji 2008/344. Zważywszy, że termin czterech miesięcy liczony od daty podania wspomnianej decyzji do wiadomości nie powinien być wiążący, taki termin nie może zostać uznany za stanowiący ostateczny termin na wykonanie omawianej decyzji.

⁵⁰ Należy przypomnieć w tym względzie, że dniem właściwym do dokonania oceny uchybienia objętego skargą wniesioną na podstawie art. 88 ust. 2 akapit drugi WE może być jedynie – wbrew twierdzeniom Rzeczypospolitej Polskiej i z uwagi na fakt, iż ów przepis, w przeciwieństwie do art. 226 WE, nie przewiduje postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, w związku z czym Komisja nie wydaje uzasadnionej opinii wyznaczającej państwom członkowskim termin na zastosowanie się do jej decyzji – dzień przewidziany w decyzji, której niewykonanie jest przedmiotem sporu, lub stosownie do okoliczności dzień, który Komisja wyznaczyła później (wyroki: z dnia 3 lipca 2001 r. w sprawie C-378/98 Komisja przeciwko Belgii, Rec. s. I-5107, pkt 26; z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie C-499/99 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I-6031, pkt 28; z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie C-207/05 Komisja przeciwko

Włochom, pkt 31; z dnia 5 października 2006 r. w sprawie C-232/05 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. s. I-10071, pkt 32).

- 51 W niniejszej sprawie art. 4 ust. 2 decyzji 2008/344 określa termin czterech miesięcy liczony od daty podania omawianej decyzji do wiadomości, aby umożliwić Rzeczypospolitej Polskiej przedsięwzięcie środków niezbędnych do odzyskania rozpatrywanej pomocy. Należy więc uznać ów termin – z uwagi na niewyznaczenie przez Komisję nowego terminu – za właściwy do dokonania oceny uchybienia zarzucanego temu państwu.
- 52 Tymczasem postanowieniami z dnia 13 lutego 2008 r. prezes Sądu zawiesił wykonanie decyzji 2008/344 na wniosek BA i HB do czasu wydania postanowień kończących postępowania w przedmiocie środków tymczasowych. Dwoma postanowieniami kończącymi postępowania w przedmiocie środków tymczasowych w sprawie Buczek Automotive przeciwko Komisji i w sprawie Huta Buczek przeciwko Komisji prezes Sądu oddalił wnioski o zastosowanie środków tymczasowych złożone przez BA i HB. Pozwoliło to na przedłużenie terminu przewidzianego w art. 4 ust. 2 decyzji 2008/344 w odniesieniu do BA i HB.
- 53 Uściśliwszy tę kwestię, należy jednak stwierdzić, że po upływie wspomnianego terminu działania podjęte przez władze polskie nie doprowadziły do odzyskania rozpatrywanej pomocy od jej beneficjentów.
- 54 Należy przypomnieć w tym względzie, że – jak podniosła Komisja – zniesienie bezprawnie przyznanej pomocy poprzez jej odzyskanie jest logiczną konsekwencją stwierdzenia jej bezprawnego charakteru i że ten skutek nie może zależeć od formy, w jakiej pomoc została przyznana (zob. w szczególności wyroki: z dnia 10 czerwca 1993 r. w sprawie C-183/91 Komisja przeciwko Grecji, Rec. s. I-3131, pkt 16; z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie C-404/97 Komisja przeciwko Portugalii, Rec. s. I-4897, pkt 38; z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie C-507/08 Komisja przeciwko Słowacji, Zb.Orz. s. I-13489, pkt 42).

- 55 A zatem państwo członkowskie, które jest adresatem decyzji nakazującej mu odzyskanie bezprawnie przyznanej pomocy, jest zobowiązane zgodnie z art. 249 WE do przedsięwzięcia wszelkich odpowiednich środków, aby zapewnić wykonanie tejże decyzji (zob. wyroki: z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie C-209/00 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. s. I-11695, pkt 31; z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie C-404/00 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I-6695, pkt 21; ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Francji, pkt 42). Winno ono doprowadzić do skutecznego odzyskania należnych kwot (zob. w szczególności wyrok z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie C-415/03 Komisja przeciwko Grecji, Zb.Orz. s. I-3875, pkt 44; ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Francji, pkt 42).
- 56 Ponadto zgodnie z utrwalonym orzecznictwem spoczywający na państwie członkowskim obowiązek zniesienia pomocy uznanej przez Komisję za niezgodną ze wspólnym rynkiem ma na celu przywrócenie sytuacji istniejącej wcześniej na rynku Unii (wyroki: z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie C-350/93 Komisja przeciwko Włochom, Rec. s. I-699, pkt 21; z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, Rec. s. I-3671, pkt 64). Tak długo jak pomoc nie zostanie odzyskana, jej beneficjent, zatrzymując środki pochodzące z pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem, może korzystać z wynikającej stąd niezasłużonej przewagi konkurencyjnej (ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Francji, pkt 47).
- 57 Państwo członkowskie, które na mocy takiej decyzji Komisji zostaje zobowiązane do odzyskania bezprawnie przyznanej pomocy, ma swobodę w zakresie wyboru środków służących wykonaniu owego obowiązku, o ile wybrane środki nie naruszają zakresu ani skuteczności prawa Unii (ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 34; wyrok z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie C-210/09 Scott i Kimberly Clark, Zb.Orz. s. I-4613, pkt 21, ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Słowacji, pkt 51).
- 58 Trybunał orzekł też, że państwo członkowskie może spełnić taki obowiązek odzyskania pomocy tylko wówczas, gdy przedsięwzięte przez nie środki pozwalają na przywrócenie normalnych warunków konkurencji zakłóconych wskutek bezprawnego przyznania pomocy, której odzyskanie zostaje nakazane na mocy decyzji Komisji (ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 35; w sprawie Scott i Kimberly Clark, pkt 22).

- 59 Poza tym zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999 odzyskanie bezprawnie przyznanej pomocy, nakazane w decyzji Komisji, winno zostać przeprowadzone bezzwłocznie i zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym danego państwa członkowskiego, pod warunkiem że pozwalają one na bezzwłoczne i skuteczne wykonanie rzeczowej decyzji.
- 60 Natomiast należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem dotyczącym przedsiębiorstw będących beneficjentami pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem, które znalazły się następnie w stanie upadłości, przywrócenie stanu poprzedniego i wyeliminowanie zakłócenia konkurencji wynikłego z bezprawnie wypłaconej pomocy może co do zasady zostać zrealizowane poprzez wpisanie wierzytelności z tytułu zwrotu danej pomocy na listę wierzytelności (wyroki: z dnia 15 stycznia 1986 r. w sprawie 52/84 Komisja przeciwko Belgii, Rec. s. 89, pkt 14; z dnia 21 marca 1990 r. w sprawie C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, zwany „wyrokiem w sprawie Tubemeuse”, Rec. s. I-959, pkt 60–62; z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-277/00 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-3925, pkt 85).
- 61 Argumentacja Rzeczypospolitej Polskiej winna zostać oceniona w świetle tych właśnie zasad.
- 62 W pierwszej kolejności wspomniane państwo członkowskie podnosi, że wszyscy dłużnicy rozpatrywanej pomocy byli objęci postępowaniem upadłościowym oraz że wszyscy wierzyciele mający wierzytelności wynikające z rzeczowej pomocy zgłosili je do zaspokojenia w ramach owych różnych postępowań. Zdaniem władz polskich Komisja została przez nie poinformowana o ogłoszeniach upadłości dotyczących tych dłużników i o związanych z nimi zgłoszeniach wierzytelności, tak że decyzja 2008/344 została w całości wykonana zgodnie z jej treścią.
- 63 Należy stwierdzić w tym względzie, że jeśli chodzi o postępowania upadłościowe, mając na uwadze przedłużenie terminu przewidzianego w art. 4 ust. 2 decyzji 2008/344 wskutek zawieszenia wykonania rzeczowej decyzji przez prezesa Sądu, w dniu upływu tego terminu jedynie TB była objęta postępowaniem upadłościowym, a jej upadłość

została ogłoszona w dniu 16 sierpnia 2006 r. Upadłość BA i HB ogłoszono odpowiednio w dniu 25 czerwca 2008 r. i w dniu 29 kwietnia 2009 r., czyli po upływie rzeczowego terminu.

⁶⁴ Wynika stąd, że w chwili upływu wspomnianego terminu Rzeczpospolita Polska nie przekazała dokumentów pozwalających Komisji uznać, iż stan upadłości GTB i zaprzestanie przez nią działalności były na tyle definitywne i kompletne, że samo wpisanie wierzytelności dotyczących odzyskania pomocy na listę wierzytelności odnoszących się do spółek tej grupy mogło wystarczyć, by zastosować się do decyzji 2008/344.

⁶⁵ Dlatego też orzecznictwo dotyczące beneficjentów pomocy, których upadłość została ogłoszona, nie znajduje zastosowania w wypadku BA i HB, tak więc zgłoszenie tych wierzytelności do mas upadłości po upływie wspomnianego powyżej terminu nie stanowi prawidłowego wykonania zobowiązań ciążących na Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 4 i 5 decyzji 2008/344.

⁶⁶ Jeśli chodzi o TB, należy stwierdzić, że pismem z dnia 13 czerwca 2008 r. Rzeczpospolita Polska poinformowała Komisję, iż w kwietniu 2008 r. odzyskano od TB kwotę około 13 mln PLN, a owo odzyskanie zostało przeprowadzone celem wykonania decyzji 2008/344.

⁶⁷ W tym względzie zakładając nawet, że odzyskanie wskazanej kwoty może zostać uznane za odzyskanie rozpatrywanej pomocy celem wykonania decyzji 2008/344, owa kwota nie odpowiada jednak podlegającym odzyskaniu kwotom określonym w omawianej decyzji.

- 68 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o okoliczności, na które Rzeczpospolita Polska powołuje się, aby uzasadnić niewykonanie decyzji 2008/344, a w związku z tym nieodzysskanie rozpatrywanej pomocy przyznanej GTB, wspomniane państwo członkowskie podnosi, że opóźnienie w jej odzyskaniu jest zasadniczo spowodowane łącznym stosowaniem polskich przepisów proceduralnych dotyczących upadłości i przepisów omawianej decyzji, co rodziło ryzyko dwukrotnego odzyskania wierzytelności. Wskazuje ponadto na inne trudności prawne, polityczne i praktyczne wynikające z wykonania rzeczowej decyzji.
- 69 Należy przypomnieć w tym względzie utrwalone orzecznictwo, zgodnie z którym jedynym argumentem, jaki państwo członkowskie może przytoczyć na swoją obronę w ramach postępowania dotyczącego skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom wniesionej przez Komisję na podstawie art. 88 ust. 2 WE, jest całkowita niemożność prawidłowego wykonania decyzji w sprawie odzyskania pomocy (zob. wyrok z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie C-214/07 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. s. I-8357, pkt 44; ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Słowacji, pkt 43).
- 70 Z powyższego orzecznictwa wynika, że przesłanka całkowitej niemożności wykonania decyzji nie jest spełniona, gdy pozwane państwo członkowskie ogranicza się do poinformowania Komisji o trudnościach natury prawnej, politycznej lub praktycznej w wykonaniu decyzji, nie podejmując względem przedsiębiorstw, których odzyskanie dotyczy, rzeczywistych kroków zmierzających do odzyskania pomocy i nie przedstawiając Komisji alternatywnych sposobów wykonania decyzji, które pozwoliłyby przezwyciężyć owe trudności (zob. w szczególności ww. wyroki: z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawach połączonych Komisja przeciwko Hiszpanii, pkt 74; z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Komisja przeciwko Francji, pkt 46).
- 71 Należy stwierdzić, że wprawdzie w niniejszym sporze Rzeczpospolita Polska powołuje się na „poważne trudności”, „problemy” i „znaczne przeszkody” napotkane przy wykonaniu decyzji 2008/344, jednak sama wyjaśniła w swych uwagach na piśmie, że nie uważa, iż istniejące problemy uniemożliwiają odzyskanie rozpatrywanej pomocy.

⁷² Ponadto, jeśli chodzi o argument tego państwa członkowskiego oparty na potencjalnym istnieniu ryzyka dwukrotnego zwrotu, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału obawa przed wewnętrznymi trudnościami w wykonaniu decyzji w sprawie odzyskania pomocy państwa uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem nie może uzasadniać niewykonania przez państwo członkowskie zobowiązań, które ciąży na nim na mocy prawa Unii (zob. podobnie w szczególności wyroki: z dnia 7 grudnia 1995 r. w sprawie C-52/95 Komisja przeciwko Francji, Rec. s. I-4443, pkt 38; z dnia 9 grudnia 1997 r. w sprawie C-265/95 Komisja przeciwko Francji, Rec. s. I-6959, pkt 55; z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie C-280/95 Komisja przeciwko Włochom, Rec. s. I-259, pkt 16; z dnia 18 października 2007 r. w sprawie C-441/06 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. s. I-8887, pkt 43).

⁷³ Z powyższego wynika, że należy stwierdzić, iż w chwili upływu terminu wyznaczonego w art. 4 ust. 2 decyzji 2008/344, a także mając na uwadze w wypadku BA i HB przedłużenie tego terminu wskutek zawieszenia wykonania rzeczzonej decyzji przez prezesa Sądu w ramach postępowania w przedmiocie środków tymczasowych, działania podjęte przez władze polskie nie doprowadziły do skutecznego odzyskania rozpatrywanej pomocy, przez co normalne warunki konkurencji nie zostały przywrócone przed upływem owego terminu.

W przedmiocie naruszenia art. 5 decyzji 2008/344

⁷⁴ Trybunał nie zbadał zarzutu opartego na art. 5 decyzji 2008/344 i zmierzającego do stwierdzenia po stronie Rzeczypospolitej Polskiej uchybienia polegającego na tym, że nie poinformowała ona Komisji o środkach przedsięwziętych i zaplanowanych w celu wykonania tej decyzji, jako że wspomniane państwo członkowskie nie przystąpiło tak naprawdę do wykonania owych zobowiązań w wyznaczonym terminie (zob. w szczególności wyrok z dnia 20 września 2007 r. w sprawie C-177/06 Komisja przeciwko Hiszpanii, Zb.Orz. s. I-7689, pkt 54; ww. wyrok z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Komisja przeciwko Francji, pkt 67).

- 75 W związku z tym należy stwierdzić, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 249 akapit czwarty WE, jak również art. 3 i 4 decyzji 2008/344, nie podejmując w wyznaczonym terminie wszelkich działań niezbędnych do zapewnienia wykonania rzeczowej decyzji.

W przedmiocie kosztów

- 76 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Rzeczypospolitej Polskiej kosztami postępowania, a Rzeczpospolita Polska przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 249 akapit czwarty WE, jak również art. 3 i 4 decyzji Komisji 2008/344/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 23/2006 (ex NN 35/06) udzielonej przez Polskę na rzecz producenta stali – grupy Technologie Buczek, nie podejmując w wyznaczonym terminie wszelkich działań niezbędnych do zapewnienia wykonania rzeczowej decyzji.**
- 2) **Rzeczpospolita Polska zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy